

Dio 1: Planovi nastave

Jedinica 1 (osnovna škola, 1. razred)

Ja imam ime – mi imamo školu

A Plan nastave

	Ključna pitanja/teme lekcije	Ključni zadatak	Nastavni materijali
Lekcija 1	Djeca uče imena jedni drugih.	Djeca predstavljaju drugu djecu po njihovim imenima.	Listovi papira u boji
Lekcije 2 i 3	Koliko su različita djeca u našem razredu?	Djeca prave cvjetove za sebe sa svojom slikom u sredini. Od ovih cvjetova se pravi buket.	Listovi papira u boji, portretna fotografija svakog djeteta i list <i>flipchart</i> papira.
Lekcija 4	Što znamo jedni o drugima?	Razmišljanje za okruglim stolom	(Završen plakat)

B Vaspitno-obrazovni ciljevi

Djeca postaju svjesna velike raznolikosti imena u svom razredu. Cijene da je svako od njih dobio ime koje ga razlikuje od drugih, shvataju da im njihovo ime ne može biti oduzeto i da im pripada zauvijek.

Djeca shvataju da mnogo različitih imena predstavlja mnogo različitih ličnosti a da svi zajedno, kao bogati i šareni buket cvijeća, čine razred. Kao varijacije mogu se koristiti kišne kapi ili vagoni voza, muzičke note, djelovi slagalice itd. Bez obzira na oblik ove vježbe, ono što uvijek mora biti jasno jeste: *zajedno predstavljamo nešto više od zbira djelova od kojih se sastojimo*. Zajedno možemo postati buket, oblak ili jezero, voz, melodija, slagalica i tako dalje.

Djeca shvataju da razred čini zajednicu za učenje.

Djeca razumiju i uvažavaju da je škola tu da im pruži podršku – sad i ubuduće, njima samima ili njima skupa sa ostalima – da uče više i da razvijaju svoje znanje i sposobnosti.

Otkrivaju kako škola nije samo obaveza, već da je stvorena zato što djeca imaju pravo da idu u školu i

obrazuju se, a da roditelji, nastavnici i država moraju obezbijediti to pravo.

C Ključna pitanja za razmišljanje o Jedinici 1

Doživljaj dječjih prava	Upoznavanje dječjih prava	Sprovođenje dječjih prava
Nastavnik		
Na koji se način principi dječjih prava poštuju u razredu i školskoj zajednici?	Koliko djeca trenutno znaju o dječjim pravima?	Učenje o tome kako djelovati izvan škole: Šta su učenici naučili za svoj budući život?
Škola je dio našeg života; razred je sam po sebi mikro zajednica. Snažan simbol toga jeste buket cvijeća. Članovi UN-ove konvencije o pravima djeteta na isti način mogu izraziti djeca u ovim nizovima časova.	Član 7i 28 (vidi Dodatak: UN Konvencija o pravima djeteta).	Djeca učestvuju u donošenju odluke o tome gdje će se okačiti plakat sa buketom cvjetova.
Učenici		
Kako sam doživio/la dječija prava u razredu?	Što sam naučio/la o dječjim pravima?	Šta sam u stanju sada da preduzmem?
Svako od nas je jedinstven. Svako dijete je dobrodošlo u razredu. Bila bi šteta da neko od nas izostane iz razreda.	Mi imamo posebna prava kao dijete: Mi imamo ime koje nam niko ne može oduzeti (član 7.). Mi imamo pravo da idemo u školu i da učio da čitamo i pišemo (Član 28). Bez škole niko ne bi mogao naći posao kao odrasla osoba.	Sad znam da se osjećam bolje kao član razreda koji je dobra grupa. Pokušaću da pomognem drugoj djeci u razredu tako da se i oni osjećaju dobro kao i ja.

D Postupak

Lekcija 1

Djeca posjeduju u krug. U sredini kruga su na pod posložena papirna srca u raznim bojama. Svako srce nosi ime jednog djeteta i ima privezan kanap. Tu je i jedno srce za nastavnika sa njegovim odnosno njezinim imenom u krugu.

Nastavnik podstiče djecu da se uključe u razgovor.

- Znamo li sva imena? Ko je ko?
- Svako dijete uzima jedno srce sa imenom drugog djeteta i odgovara na sljedeća pitanja: Šta mi se kod ovog djeteta sviđa? Šta sam već radio/la s njom ili s njim? Zašto bi mi nedostajao/la ako ne bi bio prisutan/na?
- Ostala pitanja koja se mogu postaviti: Što bi mogla neka druga osoba reći o tom djetetu, na primjer nastavnik, muški ili ženski član porodice, samo dijete, prijatelj, neko drugi u razredu, školi ili zajednici?

Pošto je svako dijete izložilo svoje ideje o djetetu

naslikanom na srcu koje su odabrali, oni potom daju to srce djetetu koje je na njemu naslikano.

Svako dijete čuva svoje srce i nosi ga tokom časa. (Ovo se može nastaviti i u toku sljedećih časova sve dok se djeca dobro ne upoznaju.)

Zaključna diskusija može se uvesti nastavnikovim pitanjem: „Zašto sam upotrijebio/la različite boje a ne samo jednu?“

Nastavnik traži od djece da donesu portretne fotografije na naredni čas. (umjesto toga nastavnik može sam da fotografiše djecu i da one budu izrađene na vrijeme za sljedeći čas).

Lekcija 2 i 3

Kako bi uveo lekciju 2, nastavnik objašnjava: Svako dijete na ovom svijetu je drugačije. Svako djetete je jedinstveno po svojoj boji kože, prirodi, posebnosti i imenu!

Djeca takođe imaju prava, takozvana „Prava djeteta“, koja su priznata u skoro svakoj zemlji svijeta. Ova prava, na primjer, uključuju:

- pravo na ime (član 7 se može pročitati na glas, možda njegova skraćena verzija);
- pravo na školsko obrazovanje (član 28).

Drugi mogu zvati samo nekoga ko ima ime. Zato je važno znati ova imena!

Otvora se diskusija o do sada raspravljanim pitanjima; djeca postavljaju pitanja i iskazuju svoje mišljenje. Da zaključimo: Svi mi, sa svim našim različitim osobinama i vrstama karaktera, svim našim bojama kože, sačinjavamo ovaj razred.

Pravimo sliku našeg razreda – ona nije napravljena od srca, već od cvjetova koji su zajedno stavljeni u vazuu. Vaza predstavlja školu, školsku zgradu ili našu učionicu. Svi mi smo cvjetovi koje okuplja ta posuda. Bez nas ne bi bilo nikakve škole: škola ne bi bila ništa više od prazne posude, prazne vaze.

Nastavnik objašnjava korake u ovoj aktivnosti:

- Napravićete svoje cvjetove.
- Naslikaćete latice i zalijepiti vlastitu fotografiju u sredinu.
- Cvjetovi se sakupljaju u buket.
- Buket se postavlja na plakat.
- Ovako pravimo sliku našeg šarolikog razreda!

Prije ove kreativne aktivnosti ili odmah poslije nje, djeca razmišljaju i pokušavaju da protumače šta predstavlja slika cvijeća u vazii. Nastavnik sakuplja različite ideje i mišljenja. Djeca slobodno mogu razvijati svoje ideje, pri tom će se možda osvrtnati na sljedeća pitanja:

- Šta mogu da predstavljaju cvjetovi?
- Šta može da predstavlja vaza?
- Zašto je važno imati ime?

Zavisno od vremena i raspoloživog materijala, ova aktivnost se može prilagoditi na različite načine, na primjer:

- Učenici mogu sami da nacrtaju, izrežu i ukrase

cvjetove ili im se daju izrezani cvjetovi da ih ukrase.

- Nastavnik je pripremio sredinu cvijeta, a učenici prave latice.
- Fotografije se režu tako da mogu stati u sredinu cvijeta.

Djeca koja su završila svoj rad, mogu brzo da nacrtaju još malih cvjetova bez fotografija

Na kraju, na jedan od zidova učionice se postavlja poster sa natpisom „Buket razreda“. Vaza prikazuje kratku verziju dječijih prava koja se odnose na sliku (član 7 i 28).

Lekcija 4

Situacija:

- Plakat je postavljen na tablu ili na zid.
- Učenici sjede u velikom polukrugu (u većem razredu će možda biti potrebno formirati dva polukruga). Svi učenici treba da imaju dobar pogled na sliku.

Učenici razmišljaju o sljedećim pitanjima:

- U čemu sam uživao/la u toku ove aktivnosti?
- Što sam naučio/la?
- Šta znam o drugoj djeci?
- Što znam o nastavniku?

Nastavnik usmjerava učenike u međusobnoj razmjeni komentara i povratnih informacija.

Pri kraju časa, nastavnik pruža učenicima dodatne informacije o Konvenciji o pravima djeteta. Naročito se poziva na dva prava koja su prikazana u vazii. Upoznaje djecu sa Međunarodnim danom djeteta (20. novembra).

Za kraj, nastavnik diskutuje sa razredom da li plakat treba da bude izložen u školskom hodniku ili holu na ulazu u školu. Razred iznosi razloge za i protiv: Gdje bi plakat trebalo postaviti tako da ga mogu vidjeti svi posjetoci? Šta radimo kada se nova djeca pridruže našem razredu?